

การจัดการปัญหายาเหลือใช้ในชุมชน โรงพยาบาลปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

จันทร์จรรย์ ดอกบัว รพ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ 086-8744831

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุและแนวทางในการจัดการปัญหายาเหลือใช้ในชุมชน โรงพยาบาลปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ วิธีการศึกษา:เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ศึกษาในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ในโรงพยาบาลปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 244 ราย เก็บข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม2558-เมษายน 2559 โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลในรูปของจำนวน ร้อยละ ผลการศึกษา : พบว่าจากจำนวนผู้ป่วยที่มียาเหลือใช้และนำมาคืนทั้งหมด 244 คน เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.11 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 51-59 ปี ร้อยละ 30.3 อายุเฉลี่ย 53.43 ปี อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40.16 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา ร้อยละ 47.13 จำนวนรายการยาเหลือใช้ที่นำมาคืนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1-3 รายการ ร้อยละ 87.8 รายการยาคืนเฉลี่ย 2.27 รายการ รายการยาคืนน้อยสุดคือ 1 รายการ รายการยาคืนมากที่สุดคือ 7 รายการ โรคประจำตัวของผู้ป่วยที่นำมาคืนยาเหลือใช้มาคืนส่วนใหญ่คือ โรคเบาหวาน ร้อยละ 27.46 มียาบางรายการที่ไม่เพียงพอสำหรับการใช้จนถึงวันนัดเพื่อเข้ารับบริการครั้งต่อไปจำนวน 53คน ชนิดยาเหลือใช้ที่มีจำนวนนำมาคืนมากที่สุดคือยาMetformin 500 มิลลิกรัม รองลงมาคือยาGemfibrozil 600มิลลิกรัม สาเหตุยาเหลือใช้เกิดได้หลายปัจจัยคือ แพทย์จ่ายยาเกิน ผู้ป่วยลืมกินยา และจากการเปลี่ยนแปลงแผนการรักษาโดยหมอหดยา จากการคืนข้อมูลดังกล่าวในที่ประชุมคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดของโรงพยาบาลปทุมราชวงศา ส่งผลให้เกิดแนวทางในการจัดการปัญหายาเหลือใช้ในชุมชนและดำเนินการตามแนวทาง โดยมีเภสัชกรเป็นผู้ตรวจสอบรายการ ปริมาณยาและวันนัดให้กับผู้ป่วยก่อนเข้าพบแพทย์และใช้ระบบยาเก่าแลกยาใหม่ เติมยาให้พอคืน จากแนวทางดังกล่าวส่งผลให้ผู้ป่วยโรคเรื้อรังได้รับยาพอคืนและทำให้ต้นทุนยาโรคเรื้อรังของโรงพยาบาลลดลง(จาก164.25 เป็น 67.24บาท) สรุป: ผลการศึกษาดังกล่าวทำให้เกิดแนวทางในการจัดการปัญหาเชิงระบบ สามารถลดต้นทุนค่ายาของโรงพยาบาล และทำให้ทีมเข้าใจถึงสถานะการใช้ยาของผู้ป่วยที่บ้าน ซึ่งต้องการการดูแล ให้ความรู้ เพิ่มความเข้าใจให้กับผู้ป่วยเรื่องการใช้ยาที่เหมาะสมและต่อเนื่อง ข้อเสนอแนะ:ควรมีการวางระบบในการสั่งจ่ายยาให้เหมาะสม โดยใช้ระบบHosXPในการคำนวณจำนวนเม็ดยา และมีการขยายผลการดำเนินงานไปยังชุมชนในรูปแบบของธนาคารยาต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการ ยาเหลือใช้

¹เภสัชกร ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานเภสัชกรรมฯ โรงพยาบาลปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

* ติดต่อผู้พิมพ์:Tel+66868744831, +6645465231-2#113, fax +6645465231, Email : soon_title@hotmail.com